

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cokalm, „Economul”, „Făgetana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lușoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Caransebeș”, „Sebeșana”, „Sebeșul-săsesc”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgnea”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare: pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.	DIRECTOR IOAN I. LAPĚDATU.	Taxa pentru inserțiuni: de spațiul unui cm ² câte 10 fileri.
Anul IX.	Sibiu, 1 Decembrie 1907.	Nr. 48.

Bilanțul general al institutelor noastre de bani pe 1906.

În numărul nostru ultim am publicat la acest loc, pentru prim dată, un mic bilanț general pro 1906 al însoțirilor sătești sistem Raiffeisen din comitatul Sibiului. Venim acum a prezenta cetitorilor noștri conform uzului din anii trecuți bilanțul general al totalității institutelor noastre de bani pe anul de gestiune 1906, care din cauze independente de voința noastră, de astădată apare cu oarecare întârziere, fără însă ca prin aceasta cifrele ce le conține să fi încetat — după părerea noastră — a fi de interes și actualitate pentru publicul nostru.

Bilanțul ce urmează este compus pe baza datelor intrate dela 110 institute de credit și 11 însoțiri sătești Raiffeisen, conține deci cifrele dela 121 de așezăminte financiare, cari în totalitatea lor au avut la finele anului de gestiune 1906 în comparație cu anul 1905 următoarele active resp. pasive:

Active:

	1906	1905	Față de 1905
Cassa K	1.694,946	1.505,376 +	189,570
Escont „	68.121,509	56.717,811 +	11.403,698
Imprum. hipotecare . . „	22.404,802	20.333,174 +	2.071,628
Cred. pers. (Oblig. cu cav.) „	6.567,000	5.928,772 +	638,228
Cred. camb. cu acop. hip. „	11.010,631	10.066,049 +	944,582
Lombard „	630,261	524,914 +	105,347
Realități „	3.464,632	3.082,729 +	381,903
Efecte publice și acțiuni „	6.776,913	5.755,181 +	1.021,732
Capital nevărsat . . . „	102,065	158,319 —	56,254
Cont-Curent și Giro . . „	5.701,650	5.092,372 +	609,278
Mobilier „	131,820	116,918 +	14,902
Debitori și int. restante „	2.039,751	1.222,904 +	816,847
	128.645,980	110.504,519 +	18.141,461

Pasive:

	1906	1905	Față de 1905
Capital societar K	13.073,227	12.245,877 +	827,350
Fond de rezervă „	6.170,600	5.016,388 +	1.154,212
Fond de gar. al Scris. fonc. „Albina” „	500,000	500,000	—
Fond de penziuni „	1.402,877	1.253,995 +	148,882
Scrisuri fonciare „	6.078,099	5.995,000 +	83,099
Imprum. hipot. cedate . . „	1.969,354	1.173,462 +	795,892
Reescont „	23.628,924	19.601,394 +	4.027,530
Int. tranz. anticipate . . „	1.283,780	1.077,988 +	205,792
Depozite spre fructificare „	66.909,912	58.592,207 +	8.317,705
Creditori „	4.957,472	2.584,580 +	2.372,892
Fond de binefaceri. . . . „	164,799	152,066 +	12,733
Dividende neridicate . . „	29,986	26,259 +	3,727
Profit net „	2.476,950	2.285,303 +	191,647
	128.645,980	110.504,519 +	18.141,461

Intrând în analizarea mai amănunțită a cifrelor de sus relevăm înainte de toate considerabila creștere a totalului activelor cu K 18.141,464, dela K 110.504,519 la K 128.645,980, datorită mai ales dezvoltării extraordinare ce a luat în 1906 la institutele noastre de bani ramul *Escontului*. Acesta se prezintă în bilanțul general ca cea mai însemnată poziție cu suma de K 68.121,509 formând aproape 53% ale activelor și arătând față de 1905 o creștere de K 11.403,698, cum până acum nicicând nu s'a arătat, căci creșterea maximală din anii trecuți a fost de circa K 8 milioane.

În proporție cu Escontul a crescut natural și *Reescontul*, cam tot cu atât cât creștuse în 1905, și anume cu K 4.027,530 la K 23.628,924, care sumă formează imediat după Depozite spre fructificare, cea mai însemnată poziție a pasivelor.

Un ram activ de operațiune, care a început a fi cultivat în anii ultimi tot mai intensiv din partea institutelor noastre de bani sunt *Împrumuturile hipotecare*. Acestea se cifrează la finele anului 1906 cu K 22.404,802 și sunt în creștere față de 1905 cu K 2.071,628. Din suma de K 22.404,802 a împrumuturilor hi-

potecare a mobilizat totalitatea institutelor noastre de bani pe calea cesiunii circa K 2 milioane. Sub titlul acesta vor figura în bilanțurile băncilor noastre pe anul curent de gestiune (1907), sub presiunea împrejurărilor anormale, probabil sume mult mai considerabile.

Creditele cambiale cu acoperire hipotecare cultivate cu predilecție mai ales de institutele mai mici și de mijloc, dar nedesprețuite nici de institutele noastre mari s'au cifrat la finele anului 1906 cu K 11.010,631, prezentând față de anul precedent o creștere de K 944,582.

Împrumuturile pe obligațiuni cu convenți, după mărirea sumei a cincina poziție a activelor, arată la un spor de K 638,228 starea de K 6.567,000.

O poziție mai puțin însemnată a bilanțului general de sus o formează „*Realitățile proprii*” pentru cari institutele noastre de bani au fost destul de adeseori expuse la atacuri nemeritate. Ele reprezintă la finele anului 1906 o valoare de K 3.464,632 și sunt în cea mai mare parte a lor edificii pentru trebuințele proprii ale băncilor noastre.

O creștere îmbucurătoare arată de un șir de ani încoace, conform bilanțurilor generale publicate de noi, *Efectele proprii*, atât la singuraticile noastre institute de bani, cât și la totalitatea lor. O constatăm aceasta cu deosebită satisfacție fiind acest spor mare parte un fruct al stăruințelor noastre continue pe lângă băncile noastre de a se prevedea cu efecte ușor realizabile la caz de nevoie și prin aceasta a-și mări mobilitatea și solvabilitatea.

Iată ce dezvoltare a luat aceasta poziție dela 1898 încoace:

1898 . . .	K 2.869,184
1899 . . .	„ 2.940.180
1900 . . .	„ 3.042.411
1901 . . .	„ 3.050.502
1902 . . .	„ 3.307.424
1903 . . .	„ 3.980.103
1904 . . .	„ 5.421,163
1905 . . .	„ 5.755.181
1906 . . .	„ 6.776,913

Suma aceasta din urmă reprezintă circa 5·19% ale totalului activelor de K 128.645,980 și circa 10·15% ale Depozitelor spre fructificare.

Astfel hotărîrea luată de institutele noastre de bani în conferința lor dela 20 Septembrie 1901 sub punct VIII 3, de a se prevedea până la finele anului 1904 cu efecte publice în valoare nominală de cel puțin 10% ale depozitelor — în ce privește totalitatea

băncilor noastre — a ajuns a fi realizată cu finele anului 1906.

Creșterea progresivă a efectelor proprii exprimă totodată în mod cât se poate de elocuent tendința tot mai pronunțată a institutelor noastre de bani de a se consolida și a-și asigura solvabilitatea.

Cât de mare este progresul nostru în direcția aceasta o dovedește faptul, că pe când d. ex. în bilanțul general pe 1902 numărul institutelor provăzute cu rezervă de efecte eră abia de 38 din 89, în bilanțul general de mai sus dintre 121 de institute abia mai sunt 44 lipsite de astfel de rezerve și și acestea cele mai multe creațiuni mai tinere și mai puțin puternice în capitaluri.

Ce privește pasivele totalității băncilor noastre *Capitalul societar* în sumă de K 13.073,227 arată față de 1905 o creștere de K 827,350.

Dacă la poziția aceasta număratoarele fondări nouă și urcări de capital efectuate în 1906 — cum am arătat cu altă ocaziune — cu considerabila sumă de rotund K 2 mil. — es numai în măsură mai mică la iveală, cauza este, că vărsămintele asupra capitalului societar la cele mai multe institute s'au făcut numai în cursul anului de gestiune curent.

Fondurile de rezervă (generale și speciale) exclusive Fondul de garanție al scrisurilor fonciare ale „Albinei” în sumă de K 500,000, au crescut față de 1905 cu însemnata sumă de K 1.154,212 la K 6.170,600. Ele reprezintă 47·20% ale capitalului societar și 9·22% ale Depozitelor spre fructificare și formează împreună cu capitalul societar o însemnată garanție a deponenților și a altor creditori ai băncilor noastre.

Fonduri de penziuni au avut la finele anului 1906 dintre cele 110 institute de credit, a căror date figurează în bilanțul de sus, 54, în sumă totală de K 1.402,887 (+ față de 1905 de K 148,882). Dacă facem abstracțiune de „Albina”, Fondul de penziune al celorlalte 53 de institute reprezintă o sumă destul de neînsemnată de abia K 885,877. Credem că ar fi timpul suprem ca institutele noastre de bani să dea mai multă atențiune creării și alimentării Fondurilor de penziune, de existența cărora încă depinde în mare măsură înflorirea și consolidarea lor.

Poziția cea mai însemnată a pasivelor și după mărirea sumei a doua în întreg bilanțul general sunt *Depozitele spre fructificare*, cari ating aproape cifra de K 66.910,000, arătând față de anul precedent de gestiune o creștere considerabilă de K 8.317,705.

Este de prisos a stăruii mai amănunțit

asupra acestei poziții, creșterea și starea ei vorbește un limbaj destul de elocuent asupra încrederii generale de care se bucură instituțiile noastre de bani, spre a căreia fortificare și conservare vor trebui să tindă conducătorii acestor instituții și în activitatea lor viitoare.

Profitul net de K 2.476.950, în creștere față de anul precedent cu K 191.647, arată că la totalitatea institutelor noastre de bani în 1906 rentabilitatea capitalului societărilor vărsat a fost de 19·09% față de 16·19% în 1906.

*

Reuniunea funcționarilor de bancă.

În timpul din urmă ideea înființării unei reuniuni a funcționarilor de bancă a început a forma — după o pauză mai lungă — din nou obiect de preocupare în cercul funcționarilor noștri de bancă.

Ea a fost pusă și în discuție publică printr'un apel sub titlul „Să ne organizăm!” lansat de un grup de funcționari din părțile bihorene și sălăgene în frunte cu dl V. Babi, care același apel, însoțit încă de unele note explicative, l-a publicat și în ultimul număr al revistei noastre.

Apelului „Să ne organizăm” i-a urmat încurând în un ziar cotidian de al nostru „Un echo” dela un funcționar de bancă din părțile năsăudene, care salutând cu bucurie ideea înființării reuniunii funcționarilor, ar dori să-o vadă pe aceasta cât mai curând întrupată. De alte manifestații publice pentru realizarea ideii suslevate, până acum n'avem cunoștință, dar știm cu pozitivitate că în ultimele zile pretutindenea în cercurile funcționarilor noștri de bancă chestiunea înființării reuniunii proiectate a fost viu și cu interes discutată și necesitatea și importanța ei în general recunoscută și accentuată.

Când aproape toți funcționarii băncilor provinciale din diferitele ținuturi ale țării sau organizat sau sunt în stadiu a se organiza în reuniuni speciale de funcționari — este foarte explicabilă dorința funcționarilor noștri de bancă, de a se vedea și ei grupați sub steagul unei reuniuni proprii, sub scutul căreia și cu a căreia putere morală să-și poată realiza toate aspirațiile și pretenziunile legitime. Și în aceasta nizuință a lor credem că funcționarii noștri vor întâmpina sprijinul tuturor factorilor competenți; pentru că — și aceasta ținem de lipsă a o accentua apriat — prin înființarea reuniunii proiectate funcționarii nu urmăresc oarecari scopuri separatiste-egoiste sau chiar agresive contra cercurilor conducătoare ale institutelor noastre de bani, — cum poate ar fi dispuși a crede unii neorientați — ci din contră mână în mână și în armonică conlucrare cu acestea voiesc a-și elupta, ceea ce cu tot dreptul pot pretinde în urma importantului rol, ce-l au în sinul organizației noastre economice-financiare: ameliorarea situației lor materiale și sociale, asigurarea viitorului lor pentru caz de infirmitate și bătrânețe (drept de pensie) etc. și nu în ultima linie, prin conveniri ocazionale sau conferințe ori și cursuri speciale, perfecționarea lor în cunoștințele de specialitate — ca scăpați după posibilitate de grijile cele mai mari ale traiului de toate zilele, liniștiți asupra viitorului lor — de prezent în multe locuri încă foarte problematic — și în fine înarmați cu nouă și nouă cunoștințe de speciali-

tate să poată cu atât mai mult efect conlucra împreună cu ceilalți factori la înflorirea instituțiilor în al căror serviciu stau.

Să sperăm că așa și nu altcum va fi interpretat scopul acțiunii intenționate și că celor-ce cu atâta entuziasm au pus acum chestiunea reuniunii din nou în discuție și aceluia ce li se vor mai asocia resp. se vor pune în fruntea mișcării, le va succeda învingerea tuturor piedicilor interne și externe ce cu siguranță vor întâmpina, a-și vedea planul cât mai curând realizat.

În aceasta speranță le dorim și noi din parte-ne deplină isbândă.

*

Coala de cassă.

În timpul din urmă se discută des uniformizarea contabilității de bancă. În cadrele acestei reviste încă s'au ivit nu odată păreri aprobând tendințele aceste, ba constatând necesitatea uniformizării. „Reuniunea regnicolară a institutelor de bani din Ungaria” a publicat concurs de premii pentru cel mai bun sistem de contabilitate, aplicabil la institutele financiare din provincie. Pe cât știu, concursul nu a avut rezultat dorit. Totuș s'a făcut o colecție, destul de bogată, arătând specimene alese de registre, aranjarea acestora și felul de a le purta. Conziliul convocat pe 6 Noemvrie a revizuit lucrarea schițată, admitând în principiu:

a) un sistem de contabilitate pentru institutele mici, cu 2—3 funcționari;

b) alt sistem, pentru institutele mari.

La cele mici, toate pozițiile se vor trece prin Jurnalul de cassă (Jurnalul de control). La cele mari, se vor purta liste speciale pentru diferiții rami de operație, trecându-se numai sumele finale (zilnice) prin Jurnal.

*

Rămâne dar, ca la institutele mici toate schimbările să se treacă per cassă, omițând pe cât se poate Prima-Nota sau alte registre intermediare, cari ar voi să deosebească tranșările cu numărare de cele de credit.

Evident, că lucrul se simplifică lăsând Prima-Nota numai pentru încheierile anuale.

Totuș mai rămân destule de simplificat, de redus și ar fi destul să amintesc aranjarea necorespunzătoare a Scadențarelor; inventarizarea greoaie a acceptelor etc. După mine, toate acceptele tranzitoare (a căror scadență trece peste termenul încheierii bilanțului) s'ar putea inventariza în Scadențare bine potrivite sau Scadențarele s'ar putea face pe tipărituri de inventar.

Cu ocaziunea aceasta voiesc însă să atrag atenția celor competenți asupra unei inovații ce s'ar putea introduce în „Coala de cassă”.

La toate institutele financiare ramul principal de operații îl formează escontul de cambii. Pentru lichidări se tipăresc anume borderouri. Contabilul face socoteala fiecărui accept, partida prezintă borderoul cu socoteala la cassă achitând sau primind valoarea indicată. Cassarul induce fiecare borderou în „Coala de cassă”, scriind suma în coloana de debit sau credit, dupăcum a primit-o dela partidă sau a plătit-o partidei. La finea zilei se face saldul cassei, ce trebuie să consune cu numărarea. De regulă, după încheierea cassei, borderourile se trec în Jurnal și se cere destul timp pentru acest lucru, ce reclamă atenție, pricepere, îndemănare.

Accentuez, că $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ din borderouri aparțin escontului de cambii.

Ei bine, toată munca se reduce ca prin farmec, specificând sumele Escontului de cambii în „Coala de cassă”. Spre acest scop nu trebuiește un labirint de conturi ci sunt suficiente 4—5 coloane pentru conturile obicinuite: Escont debit și credit; Interese, Provițiuni, Provocări, Diverse sau altele după trebuință.

Sumele finale zilnice le transportăm în Jurnal, unde înregistrăm apoi și borderourile, de regulă foarte puține, dela alte operații, putând încheia jurnalul în 15—30 minute cel mult!

Tot ceace zic, mai lămurit se va vedea din exemplul următor:

Luna Noemvrie 1907.

Ziua	Numărul		Numele	Escont Debit		Interese		Provizii		Intârziere		Provocări		Diverse		Escont Credit		Suma intratelor		Suma eșitelor	
	vechiu	nou		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
25			Saldul din 23															1664	40		
"	1478		Boldor David	6		2	72		68		20							9	60		
"	1599		Groza Tănase	4		1	48		37		15		1					7			
"	1917		Filip Todor			3	80		95		25			40				10	40		
"	168		Jit Ion	7		2	12		53		05							9	70		
"	1412		Blaga Vasile	2		6	50				10							8	60		
"	1254		Rusan Nicolae	6		2	20				20			40				8	80		
"	1352		Stelian Todor	10		4	80	1	20		10							16	10		
"	1300		Dan David			7	60	1	30		10			40				10			
"	2025		Morar Pavel	4		2	50											6	50		
"	2303		Iancu Gherasim			16				1		1						18			
"	2011		Stoica Todor	8		5	60	1	40		20							15	20		
"	1233		Stane Iosif	5		4					20			40				9	60		
"	2379		Bora Luca	10		7	60	1	30		20							19	70		
"	2595		Moga Ion	10		3	20				30			40				13	90		
"	1.45		Baiu Costa															30			
"	2592		Mișca Ambrosie			4		1							100					95	
"	2594		Giurgiu Ion			6		1	50						150					142	50
"	2593		Cugerean Todor			4		1							100					95	
"	1006	2084	Mermezan Vasile	80		8	50								170					81	50
"	443	601	Dascăr Lazar	77		3			75		25			40				6	40		
"	1000		Șofrone George	10		14					20							24	20		
				244		109	62	13	18	3	50	4	40			595		1888	10	414	
			Sald																	1474	10
																		1888	10	1888	10
26			Saldul din 26															1474	10		

În lista precedentă toate pozițiile se refer la Escont de cambii, excepționând una.

Transportând în Jurnal, voi înregistra deci la *Intrate*:

dela 20 Creditori K 244— în coloana Escont
 „ 109.62 „ „ Interese
 „ 13.18 „ „ Provizii
 „ 3.50 „ „ Intârziere
 „ 4.40 „ „ Provocări
 dela I/45. Baiu Costa „ 30.— „ „ Depuneri

iar la *Eșite*:

per 5 Debitori „ 595.— „ „ Escont.

Adaugând la sumele Intratelor saldul inițial de K 1664.40 și subtrăgând Eșitele de K 595.— saldul de K 1474.10 consună cu cel din Coala de cassă.

În fine amintesc, că instituttele cari, conzideră fiecare prolongire de cambii drept escontare nouă, vor înregistra conform poziției 443/601 sau 1006/2084. Alte instituttele conform celorlalte poziții.

Geoagiu, 26 Noemvrie st. n. 1907.

Gavr. Todica.

„Casa rurală” în România.

Ideia de a se creia o casă rurală în România se ivește pentru prima dată în anul 1885 și reapare în 1902, dar împrejurările fiind contrare, ea nu s'a putut realiza. Acum însă toți sunt de acord în principiu asupra acestei instituțiuni economice și se discută numai asupra modului cum ar trebui organizată pentruca să răspundă cât mai bine menirei sale.

După proiectul întocmit de dl Anton Carp, ministrul domeniilor, adus în desbaterea comisiei parla-

mentare, instituția Casei rurale avea să lichideze Creditul agricol, să îndeplinească rolul Casei centrale a băncilor și cooperativelor populare și să pună la îndeplină țărănilor credit ca să cumpere sau să arândeze moșii. Ea va avea să cumpere moșii sau părți de moșii dela proprietari, înțelegându-se în toate privințele, dacă proprietarii nu se vor învoi deadreptul cu țărăni. Va scoate obligațiuni cu care va plăti cumpăraturile, va ajuta pe țărani la îmbunătățirea lucrării pământului, va încassă ratele, va da credit obștiilor ca să ia în arândă moșii și să le lucreze bine; va primi în depozit economiile agricultorilor și industriașilor țărani, băncilor populare și cooperativelor, va scontă la Banca Națională portofoliul lor, etc.

În privința modalității cum are a se efectua vânzarea pământurilor la țărani, proiectul prevede dispozițiunile următoare:

Moșiile se vor parcelă în loturi de câte 5 hectare, sau mai mici dar numai pentru cei ce vor să-și completeze până la 5 hectare; loturi mai mari se vor face când nu vor fi cereri pentru loturi mici.

Pădurile de pe moșiile cumpărate de țărani le va lua ori Statul ori comunele și în orice caz vor fi supuse regimului silvic. Se vor înființa ferme model precum și islazuri comunale.

Țărănilor cumpărători li-se cere să aibă un număr de vite și, când iau loturi de 8 hectare, 10% din preț; pentru locuri de 8—12 hectare 20% din preț; iar pentru loturi mai mari de 12 hectare 30% din preț. Loturile se vor putea vinde numai la țărani și numai cu învoirea Casei rurale.

Loturile de 5 hectare nu se vor putea împărți între moștenitori, ci vor rămâne întregi numai unuia; cele mai mari se vor putea desface în loturi de câte 5 hectare.

Casa rurală va emite obligații purtând o dobândă de 5%, care se vor amortiza în timp de 50 de ani prin câte două trageri la sorți anuale.

Imprumuturile date pentru nevoile agricultorilor (săminte, vite, unelte, etc.) nu vor trece peste 1,000 lei și vor fi de 3, 6 și 9 luni cu cel mult 10% și cu 2% încărcare în caz de neplată la termen. Aceste imprumuturi sunt de natură comercială.

Obștiile sătești vor putea face imprumuturi la Casa rurală spre a lua moșii în arândă dacă vor avea 30 la sută din garanție, cu drept pentru această casă de a modifica statutele și a impune un agronom care să conducă exploatarea.

Din beneficii, 10% vor merge la fondul de rezervă, 10% la cel de îmbunătățiri, 5% la Băncile populare, 75% se va da Statului ca remunerare pentru capitalul de 20 milioane cu care se înființează Casa rurală.

Aceasta este în trăsuri generale economia proiectului pentru înființarea Casei rurale căruia, în sinul comisiunii, i-s'a adus trei feluri de obiecțiuni.

Mai întâi una de principiu în sensul că nu trebuie o Casă rurală, cum prevede proiectul, ci o instituție mixtă, având ca la formarea capitalului ei să participe alături de stat și particulari.

Partizanii acestei idei pretind că fiind instituție mixtă ca Bancă Națională și Creditul fonciar, Casa rurală ar fi mai bine administrată.

A doua obiecțiune tinde de a se opri Casa rurală să cumpere în contul său moșii destinate a fi vândute în urmă în loturi și de a nu i-se permite decât să imprumute banii de care au nevoie sătenii pentru cumpărare de moșii în privința cărora s'au înțeles cu proprietarii.

În fine, în al treilea rând, s'a ridicat obiecțiuni serioase în privința fuziunii noii instituții cu Casa centrală a băncilor populare și s'a susținut că o asemenea contopire ar paraliza ambele instituții, deoarece Băncile populare cari dau bani cu termen scurt, nu au nimic de a face cu Casa rurală, instituțiune care va da credit pentru 40 sau 50 de ani.

Toate aceste observațiuni au dat loc la discuțiuni serioase de care s'a luat act pentru a se întocmi proiectul definitiv.

Institutede noastre de bani după comitate.

Conform datelor publicate în „Anuarul Băncilor Române pe 1908” apărut în zilele acestea, numărul institutelor noastre de bani, incluzive filialele lor întemeiate în diferite centre mai mari ale cercului lor de activitate se urcă la 160.

Ele se distribuie asupra singuraticelor comitate precum urmează:

Alba-inf.: „Atraria”, Abrud; „Buciumana”, Bucium; „Detunata”, Bucium; „Iulia”, Alba-Iulia; „Patricia”, Blaj; „Piatra”, Teiuș; „Zlăgnea”, Zlagna. Total 7.

Arad: „Murășanul”, M.-Radna; „Victoria”, Arad; „Victoria-Filiala”, Chișineu. Total 3.

Bihor: „Bihoreana”, Oradea-mare; „Bihoreana-Filiala”, Tinca; „Șoimul”, Vașcău. Total 3.

Bistrița-Năsăud: „Aurora”, Năsăud; „Bistrițana”, Bistrița; „Coroana”, Bistrița; „Coroana-Filiala”, Lechința; „Fortuna”, Rodna-veche; „Isvorul”, Sângeorgiu; „Mercur”, Năsăud; „Monoreana”, Monor; „Reuniunea de imprumut și păstrare”, Ilva-mare; „Schinteia”, Tăure; „Șoimușana”, Șoimuș; „Speranța”, Borgo-Prund. Total 12.

Brașov: „Albina-Filiala”, Brașov; „Brașoveana”, Brașov; „Râșnoaveana”, Râșnov. Total 3.

Caras-Severin: „Agricola”, Lugoj; „Astra”, Sasca-montană; „Bănățana”, Bucoveț; „Banca Poporală”, Caransebeș; „Berlișteana”, Berliște; „Berzovia”, Jidovin; „Bocșana”, Bocșa-montană; „Cassa de păstrare”, Sasca-montană; „Comuna”, Căvâran; „Economia”, Lugoj; „Făgetana”, Făget; „Lugoșana”, Lugoj; „Munteana”, Corniareva; „Nera”, Bozoviciu; „Oraviciana”, Oravița; „Plugarul”, Cacova; „Poporul”, Lugoj; „Săcana”, Sacul; „Sebeșana”, Caransebeș; „Ternovana”, Tirnova. Total 20.

Cenad: „Nădlăcana”, Nădlac. Total 1.

Ciuc: „Cassa de imprumut, ca însoțire”, Bicaz. Total 1.

Cluj: „Bistrițana-Filiala”, Teaca; „Câmpiana”, Mociu; „Economul”, Cluj; „Vatra”, Cluj; „Vlădeasa”, B.-Huedin; „Vlădeasa-Filiala”, Hidalmás. Total 6.

Făgăraș: „Cârțișoreana”, Streza-Cârțișoara; „Creditul”, Zernești; „Furnica”, Făgăraș; „Olteana”, Viștea-inferioară; „Parsimonia”, Bran; „Porumbăceana”, Porumbacul-inferior; „Șercaiana”, Șercaia; „Șincana”, Șinca-veche; „Unirea”, Vad; „Venețiana”, Veneția-inferioară; „Voileana”, Voila. Total 11.

Hunedoara: „Agricola”, Hunedoara; „Ardeleana”, Orăștie; „Ardeleana-Filiala”, Vinț; „Corvineana”, Hunedoara; „Crișana”, Brad; „Cugierana”, Cugir; „Dacia”, Orăștie; „Geogeană”, Geoagiu; „Grăniterul”, Dobra; „Hațegana”, Hațeg; „Hondoleana”, Hondol; „Hunedoara”, Deva; „Industria”, Deva; „Institut de credit”, Puj; „Jiana”, Petroșeni; „Progresul”, Iliă-murășană; „Ulpiana”, Grădiște; „Zărândeana”, Băița. Total 18.

Murăș-Turda: „Murășiana”, Reghinul-săs. Total 1.

Sătmar: „Arina”, Sanislău; „Aurora”, Baia-mare; „Chiorana”, Șomeuta mare; „Sătmăreana”, Seini. Total 4.

Sălăgiu: „Codreana”, Băsești; „Sălăgiana”, Jibou; „Silvania-Filiala”, Bucium; „Silvania”, Șimleu. Total 4.

Sibiu: „Albina”, Sibiu; „Avrigeana”, Avrig; „Brădetul”, Orlat; „Cassa de păstrare”, Mercurea; „Cassa de păstrare (reuniune), Săliște; „Cordiana”, Fofeldea; „Frățietatea”, Sadu; „Mărgineana”, Poiana; „Mielul”, Poiana; „Plugarul”, Săcădate; „Sebeșana”, Sebeșul-săsesc; „Sebeșana-Filiala”, Călnic; „Sebeșana-Filiala”, Drassó; „Sebeșana-Filiala”, Vinț; „Speranța”, Hosman; „Turnu-Roșu”, Boița și 11 însoțiri de credit Raiffeisen. Total 27.

Solnoc-Dobâca: „Banca Poporală”, Dej; „Buna”, Feleacul-săsesc; „Economul-Filiala”, Gherla; „Riu-reana”, Capolnoc-Mănăstur; „Someșana”, Dej; „Someșana-Filiala”, Ileanda-mare; „Țibleșana”, Caianul-mic. Total 7.

Târnava-mare: „Armonia”, Cincul-mare; „Cordiana-Filiala”, Agnita; „Economia”, Cohalm; „Frăția”, Agnita; „Racoțana-Centrala”, Șeica-mare; „Racoțana-Filiala”, Mediaș; „Racoțana-Filiala”, Elisabetopol; „Târnavăana”, Sighișoara. Total 8.

Timiș: „Asoc. de economii și ajutor”, Ghiorc; „Beregsana”, Beregsău; „Ciacovana”, Ciacova; „Chiseteiana”, Chiseteu; „Coroana”, Timișoara; „Dunăreana”, T.-Cuvin; „Jebeleana”, Timiș; „Ligediana”, Liget; „Lipovana”, Lipova; „Luceafărul”, Vârșet; „Pastorul”, Timișoara; „Timișana”, Timișoara; „Timișana-Filiala”, Buziaș; „Timișana-Filiala”, Recaș. Total 14.

Torontal: „Agricola”, Ecica; „Concordia”, Uzdin-Ozora; „Panciovana”, Panciova; „Sentinela”, Satul-nou; „Sentinela-Filiala”, Sânmihaiu; „Steaua”, Românpetre. Total 6.

Turda-Arieș: „Arieșana”, Turda; „Doina”, Câm-

peni; „Economul“-Filiala, Murăș-Ludoș; „Munteana“, Offenbaia. Total 4.

*

Afară de institutele de credit și însoțirile enumerate până aici, mai sunt parte deja înființate, parte în înființare și sub înregistrare încă următoarele instituții de natură economică, asupra cărora însă lipsesc datele sau sunt numai date necomplete:

În comitatul *Alba-inferioară*: „Conzum“, societate comercială pe acțiuni în Blaj; „Viitorul“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Ocna.

În comitatul *Aradului*: „Butinceana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Buteni; „Plugarul“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Boroșineu.

În comitatul *Bihorului*: „Ceicana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Ceica; „Drăganul“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Beiuș.

În comitatul *Bistrița-Năsăud*: „Asociația de credit din Budacul-mic ca membru al asociației centrale de credit“; „Asociațiune de ajutor personal ca confederațiune pentru Năsăud și jur“; „Asociația de credit din Telciu, ca membru al asociației centrale de credit“; „Banca populară din Zagra, societate pe acțiuni“; „Însoțire de credit în B-Prund, asociațiune înregistrată“; „Minerva“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Betlean; „Însoțire pentru valorizarea laptelui“ în Budacul-săsesc; „Însoțire pentru valorizarea laptelui“ în Buduș; „Însoțire pentru valorizarea laptelui“ în Lechința-săsească; „Societatea cărmidarilor din Bistrița ca însoțire“; „Societatea de împrumut și păstrare din Feldru“; „Tovărășia agricolă din Șoimuș“.

În comitatul *Brașovului*: „Noiana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Noul-săsesc; „Progresul“, reuniune economică-industrială în Brașov-Tocile.

În comitatul *Carăș-Severin*: „Hodoșana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Hodoș; „Cassa de păstrare“, soc. pe acțiuni în Pervova; „Severineana“, societate comercială pe acțiuni în Caransebeș.

În comitatul *Făgărașului*: „Receana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Telechi-Recea; „Tovărășie de conzum și valorizare“, soc. pe acțiuni în Viștea-inferioară.

În comitatul *Sătmar*: Asociarea „Perșeu“ din Chiuzbaia (Kizbánya); „Societatea de conzum“ din Chiuzbaia (Kizbánya); „Societatea creștină de conzum“ din Ardușat (Erdőszáda); „Societatea creștină de conzum“ din Tâmaia (Tománya); „Societatea creștină de conzum“ din Cecărlău (Nagysikarló); „Societatea creștină de conzum“ din Aciua (Monostor).

În comitatul *Sibiului*: „Însoțire pentru valorizarea laptelui“ în Săliște; „Isvorul“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Sebeșul-inferior; „Riu-reana“, însoțire agronomică de magazin și anticipații în Șugag; „Secășana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Ludoșul-mare; „Strugurul“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Pianul-sup.; „Tovărășia agricolă“ de magazin și anticipații în Sebeșul-săsesc.

În comitatul *Solnoc-Dobâca*: „Lăpușana“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Lăpușul-ungurese; „Sămănătorul“, tovărășie agricolă pe acțiuni în Gherla.

În comitatul *Târnava-mică*: „Reuniune de împrumut și păstrare“ în Agărbiciu; „Vulturul“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Sănmărtin.

În comitatul *Torontal*: „Pesacana“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Pesac.

Total deci 202 instituții de natură economică, din cari în comitatul:

Alba-inferioară	9	Murăș-Turda	1
Arad	5	Sătmar	10
Bihor	5	Selagiu	4
Bistrița-Năsăud	24	Sibiiu	33
Brașov	5	Solnoc-Dobâca	9
Carăș-Severin	23	Târnava-Mare	8
Cenad	1	Târnava-mică	2
Ciuc	1	Timiș	14
Cluj	6	Torontal	7
Făgăraș	13	Turda-Arieș	4
Hunedoara	18		

*

JURISDICTIUNE.

Prezentarea spre plată și protestarea cambiei. Când în cambie este indicat domiciliatul și numele plătitorului, pentru susținerea dreptului de regres, cambia trebuie prezentată spre plată atât domiciliatului, cât și plătitorului și a se ridică tot acolo și protestul în lipsă de plată.

(Curia reg. sub Nr. 1029/1907).

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiiu, 27 Noemvrie 1907.

Situațiunea pieței internaționale, deși nu se poate constată o ameliorare generală mai simțitoare, se prezintă necondiționat în colorii mai favorabile, ca înainte cu o săptămână. Pe toate piețele continentale europene iritațiunea și nesiguranța de până acum a dispărut în mare măsură. Situațiunea băncilor de emisiune, afară de Paris, s'a ameliorat în măsură satisfăcătoare și pentru ultimo Noemvrie nici nu se prevăd cereri prea mari de numărare. Totuș discountul privat în Berlin este 7%, cererile de ultimo se satisfac cu 7 $\frac{1}{2}$ %. Criza din America adevărat că n'a încetat, și va mai cere încă destule jertfe, dar nu mai este așa de acută.

Situațiunea Băncii a. ung. este cu mult mai favorabilă decât în săptămâna trecută. Deoparte stocul metalului nobil a crescut cu 3.8 milioane la 1435 milioane, de altă parte portofelul de cambii s'a redus cu 67 milioane la 737 milioane și circulațiunea de bilete cu 85 milioane la 1877 milioane coroane, astfel că bilete supuse la dare mai sunt în circulațiune numai 42 mil. K. Cenziliul băncii a. ung. convocat în ședință plenară pe 28 crt. la Budapesta se va ocupa numai cu raportul lunar asupra afacerilor, chestia etalonului sau convocarea unei adunări generale extraordinare în cauza înviorii privilegiului nu se vor discuta.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște. Precum suntem informați urcarea capitalului societății al acestui institut la K 200,000, ce eră să se decidă în adunarea generală extraordinară convocată pe 24 Noemvrie a. c. a rămas să se decidă meritoric în proxima adunare generală ordinară.

*

„Orientul“, institut de credit și economii soc. pe acții, este firma sub care e pe cale a se fonda

o nouă întreprindere financiară românească în *Dobra* (com. Hunedoara), unde mai avem un institut de bani „Grănițerul“.

Noua societate și-a ținut *adunarea generală de constituire* la 28 Noembrie a. c.

Asupra capitalului societar, a fondatorilor și a hotărârilor luate ne lipsese știri mai de aproape. *

CRONICA.

Necrolog. Dr. *Florian Duma*, membru în comitetul de revizuire al institutului „*Bihoreana*“ din Oradea-mare a răposat la 21 Noembrie a. c. în etate de 56 ani.

Posturi vacante. „*Crișana*“ din Brad, publică concurs pentru ocuparea unui *post de practicant*. Salar anual K 940. Amănunte între inserțiunile numărului prezent.

„*Economul*“ din Cluj asemenea caută un *practicant*. — Salar anual K 960 și cuartir în natură. Se recere absolvarea unei scoale sup. de comerț și cunoștința limbilor română, maghiară, ev. și germană, în vorbire și scriere.

Petițiunile sunt a se înainta până la 15 crt. și postul a se ocupa imediat după alegere. *

Imbrățișați cariera comercială! Pătruns de importanța carierei comerciale și a clasei comercianților, care este până acum în proporție cu forța noastră numerică relativ slab reprezentată în sinul poporului nostru, P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp din Arad a lansat în zilele acestea — precum se anunță — către toate oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicțiunea consistorului aradan un circular, prin care îndeamnă cu toată căldură tinerimea română de a imbrățișa în număr cât mai mare cariera comercială, pentru care poporul nostru din unele ținuturi are aptitudini înăscute.

Circularul s'a lansat la invitarea „Cercului comercianților aradani“ care și-a oferit serviciile pentru plasarea absolvenților români ai scoalelor populare ca ucenici pe la comercianți.

Exemplul consistorului aradan ar putea fi urmat și de celelalte consistoare ale noastre, iar serviciul de plasare al elevilor l-ar putea face prin diferitele centre, unde nu există reuniuni de meseriași, fără a-și impune o sarcină prea grea chiar și conducătorii institutelor noastre de bani. *

Concurs pentru plasarea banilor comunali. Un metod neobicinuit până acum la noi pentru plasarea banilor comunali voiește să introducă în viața practică comuna Debrețin. Și anume consiliul comunal a publicat concurs, prin care reacearcă toate institutele de bani din oraș de a-și înainta ofertele închise pentru primirea în depozit a considerabilelor capitaluri comunale, anunțând totodată că institutul care promite procente mai mari, aceluia i-se vor încredința spre fructificare banii comunali.

Institutele de bani interesate probabil se vor cartela. *

Dorințele camerelor comerciale și industriale din provincie. În zilele trecute a avut loc în Budapesta o conferință regnicolară a camerelor co-

merciale și industriale din provincie, în care s'au luat următoarele hotărâri: 1. Camerele roagă în o adresă comună, pe ministrul de comerț și finanțe, de a interveni cu influința lor, ca marile bănci din capitală, cari dispun de însemnate depozite de stat, să deschidă institutelor din provincie din nou creditul de reescont ce s'a denegat acestora în timpul din urmă, și încă pe lângă un etalon redus. 2. Conferența află de necesar, ca din institutele de bani mari și solide din provincie să se formeze în țara întreagă asocieri solidare, pe cari guvernul să le alimenteze direct cu depuneri ieftine, îngrijind ca activitatea acestor asocieri să fie supusă unui control corăspunzător. 3. Până la inactivarea acestor asociații, ministrul de finanțe să fie rugat a prevedea institutul central de credit al institutelor provinciale cu cantități mai mari de depuneri de stat, pentruca institutul central să poată alimenta cu aceasta sumă institutele provinciale aparținătoare asocierii lui. 4. Conferența atrage totodată atențiunea ministrului de comerț asupra lipsei generale de vagoane, cu rugarea să pună cât mai grabnic capăt acestei stări păgubitoare pentru comerț și industrie. *

Iubileul „Academiei comerciale“ din Budapesta. Am amintit în numărul nostru penultim, că la 17 Noembrie a. c. „Academia comercială“ din capitală și-a sărbătorit aniversarea de 50 de ani a existenței sale. Iată acum câteva momente din viața acestei instituții:

Academia de comerț înființată la inițiativa lui *Iosif Appiano*, președintele camerei de comerț și a altor instituții comerciale s'a deschis în mod solemn la 1 Noembrie 1857. Limba ei de propunere a fost la început firește cea germană, după cum erau germani și profesorii. Limba maghiară se propunea numai elevilor a căror limba maternă era cea maghiară sau au avut deja de mai înainte instrucție în aceasta limbă.

La 1871 Academia a fost reorganizată introducându-se ca limbă de propunere limba maghiară și adăugându-se lângă ea un „Curs pentru căi ferate“. La 1883 s'a activat „Cursul de abiturienți“ și „Cursul limbilor orientale“, din care s'a dezvoltat mai târziu „Cursul pentru comerțul orientat“ și din acesta ca instituție independentă „Academia orientată de comerț“.

Punctul de culminație al dezvoltării sale l-a ajuns Academia, la 1900 prin crearea școlii superioare de comerț, cunoscută sub numirea de „Curs academic“. Numărul elevilor, cari au absolvat academia cu succes în cursul celor 50 de ani ai existenței sale este de 4000 și mai bine, între cari se află și nume azi ilustre pe terenul financiar-economic ca *Lánczy Leó*, *Edmund Hevesi*, *Sigmund Leitner* și alții. *

Sumar.

Bilanțul general al institutelor noastre de bani pe 1906. — Reuniunea funcționarilor de bancă. — Coala de cassă. — „Casa rurală“ în România. — Institutele noastre de bani după comitate. — *Jurisdicțiune:* Prezentarea spre plată și protestarea cambiei. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale:* „Casa de păstrare“ (reuniune) în Săliște, „Orientul“. — *Cronică:* Posturi vacante, Imbrățișați cariera comercială!, Concurs pentru plasarea banilor comunali, Necrolog, Dorințele camerelor comerciale și industriale din provincie, Iubileul „Academiei comerciale“ din Budapesta.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 27 Noemvrie 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	109 80	109 90
4	" " Cor. " " "	92 60	92 60
3 1/2	" " " " " " " " " "	81 40	81 75
4	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	188 75	188 ---
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	143 25	143 ---
3	Impr. p. regul. Portilor de fier " " "	75 75	75 ---
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	99 60	99 60
4	" rurale ungare " " "	93 45	93 25
4	" " croato-slav. " " "	---	95 ---
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc de dare	96 05	96 15
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	95 95	96 15
4 2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	97 85	97 ---
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	98 10	97 ---
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	149 75	149 50
4	" " " " 1860 à fl. 100.—	209 ---	202 ---
—	" " " " 1864 à fl. 100.—	257 ---	252 50
4	Renta austr. aur., scut. de dare	113 95	114 25
4	" " Cor. " " " " " " "	96 20	96 25
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	85 90	---
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	93 70	91 50
5	" " " " Viena " " " " " " "	102 20	---
6	" " bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	119 50	121 ---
—	Imprumut Temeș-Bega din 1897	91 50	92 60
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95 60	---
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98 20	98 20
4 1/2	" " " " 50 ani în coroane	98 60	98 60
4	Banca comer. ung. Pesta în fl.	99 75	100 25
4 1/2	" " " " " " " " în cor.	93 25	93 50
4	Obl. com. " banca ung. Pesta cu 10% premie	102 20	102 45
4	" " " " " " " " repl. 60 ani	93 25	94 ---
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93 50	94 ---
4	Obl. com. " " " " " " " " în cor	---	106 ---
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	91 80	92 50
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	99 50	99 25
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	92 50	92 50
4	Obl. cu premii Banca ung. hip à K 100	---	102 ---
5	" " " " " " " " " " " " " "	---	101 ---
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	---	99 ---
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	99 25	99 25
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	93 25	93 25
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	101 ---	101 ---
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	99 40	99 50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	93 50	93 50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	270 ---	---
3	1880 à fl. 100	---	---
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	270 ---	---
4	1889 à fl. 100	---	---
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	247 50	248 ---
2	" " " " sâbesc à fres 100 —	104 25	110 ---
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	260 50	---
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	20 50	21 ---
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	441 50	445 ---
—	Buda, comuna à fl. 40.—	225 ---	245 ---
—	Pálffy, à fl. 40.—	198 50	204 ---
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	46 50	47 ---
—	" " " " ungară, à fl. 5.—	26 75	27 ---
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	477 ---	475 ---
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	---	7 50
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4.—	---	10 75
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11 40	11 43
—	20 franci aur	19 21	19 25
—	20 marce aur	23 58	23 57
—	Sovereigns pr bucată	24 16	---
—	Ruble hârtie per bucată	2 53	2 53
—	100 Marce hârtie	117 92	118 ---
—	100 franci hârtie	---	96 17
—	100 lire hârtie	96 05	96 20
—	100 lei hârtie	---	93 50

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (48—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri conziderabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

„ARIEȘIANA”, institut de credit și econ. în Turda.

A N U N Ţ .

„Arieșiana”, institut de credit și economii societate pe acțiuni în Turda, din 15 a l. c., atât după depunerile de până aci, cât și după acelea cari se vor face de aci înainte, dă 5 1/2% interese solvind și darea din al său.

Turda, 11 Noemvrie n. 1907.

Nr. 117 (3—3)

Direcțiunea.

„CRIȘANA”, Institut de credit și economii în Brad.

C O N C U R S .

Se publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant**, dotat cu un salariu anual de 840 coroane.

Reflectanții au să documenteze, că au absolvat cu maturitate o școală comercială și că posed pe deplin limba română și maghiară și eventual și cea germană.

Cei cu praxă de bancă vor fi preferiți. Petițiunile au a se înainta până în 15 Decembrie a. c. subsemnatei direcțiuni, iar postul e a se ocupa în 1 Ianuarie 1908.

După serviciul provizor și neexceptionabil de un an, va fi numit funcționar definitiv cu salariu anual de 1100 cor., 200 cor. bani de cuartir și tantiema statutară.

Brad, 27 Noemvrie 1907.

Nr. 118 [1—2]

Direcțiunea.

Ioan I. Lăpădatu